

ДОСВІД ЦЕНТРУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ НА КИЇВЩИНІ: МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ

Олена Часнікова

член Правління, проєкт-менеджер
ГО «Центр неформальної освіти»

Контекст, опис ситуації та проблема. Чому виникла ідея створення Центру освіти дорослих?

В сучасних умовах мінливого соціально-економічного середовища, що супроводжується зниженням рівня життя вразливих верств населення, виникла необхідність пошуку шляхів особистісного розвитку людини, стимулювання взаємодії окремих людей і соціальних груп. Для вирішення цих проблем доцільно використовувати інструменти неформальної освіти, яка надає можливість підвищити економічну, соціальну та політичну активність населення і поліпшити якість життя.

З 2014 року (період анексії Криму і початку АТО на сході України) в Київській області значно активізувався громадський рух. Так, у м. Біла Церква на початок поточного року (2017 р.) зареєстровано і діє близько 300 громадських організацій. Серед них найбільшу активність виявляють організації інвалідів, пенсіонерів, ВПО, дружин і матерів учасників АТО, батьків дітей-інвалідів, ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Насамперед діяльність цих організацій спрямована на забезпечення правового захисту зазначених груп населення, вирішення питань гуманітарного характеру. Дослідження показало, що лідери цих громадських організацій і об'єднань, добре обізнані щодо ролі освіти дорослих у процесах демократичних перетворень і подолання кризових ситуацій, самі неодноразово проходили навчання, мають уявлення про освітні потреби членів своїх організацій. Однак вони не є експертами в цьому питанні, і заходи освітнього характеру для членів громадських організацій проходять у середньому 1-2 рази на рік.

Діяльність Центрів освіти дорослих в Київській області (м. Біла Церква, м. Бориспіль та ін.) стимулювала процес вивчення освітніх потреб дорослого населення і популяризації неформальної освіти. Було визначено напрями взаємодії Центрів та громадських організацій.

Що сприяє успішності діяльності ЦОД?

У прийнятому нещодавно Законі «Про освіту» законодавчо закріплено поняття «освіта для дорослих», зафіксовано, що це повноцінна складова усієї системи освіти в Україні. Тому насамперед необхідно розробити механізми реалізації освітньої політики, визначити джерела фінансування та критерії моніторингу витрат.

Друге завдання, на нашу думку, в умовах децентралізації полягає у зацікавленості окремих громад цим питанням, демонстрація потенціалу освіти дорослих для вирішення нагальних проблем у соціальній, екологічній, освітній сферах тощо. Потрібно розробити інструмент моніторингу ефективності навчання.

По-третє, треба впорядкувати вже існуючий ринок освітніх послуг для дорослого населення, навчальні програми мають проходити певну експертизу та сертифікацію, щоби НЕ НАШКОДИТИ людині.

Питання фінансування діяльності ЦОД: основні і потенційні джерела фінансування.

Державний бюджет – потенційні.

Місцевий бюджет – потенційні.

Бюджет об'єднаної громади – потенційні.

Кошти донорів (благодійні фонди, громадські організації), спонсорів, меценатів – основні.

Особистий бюджет людини (родини) – основні.

Чи отримуєте вже підтримку з боку громади/влади або плануєте співпрацювати? Опишіть механізми співпраці.

Ми співпрацюємо з міською радою міста Біла Церква і Білоцерківською районною радою. Підтримка полягає у тому, що отримали від Білоцерківської міської ради лист, де зазначається, що ГО «Центр неформальної освіти» буде долучено до розроблення цільових освітніх програм міста. Також за домовленістю з Білоцерківською районною радою заплановано спільний проєкт з навчання дорослих Білоцерківщини щодо сортування сміття.

Як Ви визначали/визначаєте освітні потреби громади?

Ми звернулись до вже створених громадських організацій і об'єднань громадян і з'ясували освітні запити членів їх організацій, провели інформаційну компанію щодо можливостей навчання дорослих, обговорили на круглому столі з зацікавленими особами попередній проєкт.

Які навчальні курси Ви пропонуєте спільноті, що успішно реалізуються?

Тематичні курси:

Курси з виготовлення туристичного сувеніра «Білоцерківський сувенір».

Курси «Відповідальне батьківство: як зробити свою дитину щасливою».

Курси «Як навчитися заробляти, сидючи вдома».

Курси «Мистецтво жити в гармонії з самим собою, з іншими і з природою».

Курси для тих, хто хоче знати історію свого краю «Замкова гора – дитинець Білій Церкві».

Експрес-курс з громадянської освіти «Світ громад».

Курси фотографії з оволодінням програми Adobe Photoshop.

Курси «Риторика, сучасне документознавство (резоюме, апікатор)».

Літературна майстерня.

Курси хорового співу.

Хто залучений до викладання? Як Ви вирішуєте проблему підготовки фахівців?

До викладання залучені науковці КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», які є тренерами вітчизняних і міжнародних проектів, бібліотекарі, громадські діячі. Тренери постійно підвищують власну кваліфікацію, відвідуючи форуми, фестивалі та проходячи навчання у сфері формальної та неформальної освіти.

У навчанні дорослих проблема вирішується наступним чином: знаходимо експерта (людину, яка обізнана в цьому питанні) і організуємо процес навчання з використанням андрагогічного підходу (в основі – досвід того, хто навчається).

Які проблеми Вам доводиться долати?

Основна проблема – вмотивованість дорослих учнів.

Якщо курси безкоштовні (для соціально незахищених верств населення), складно долати проблему нерегулярного відвідування занять.

Лише незначна частина населення усвідомлює необхідність в освіті впродовж життя: люди здебільшого не мають досвіду успішного навчання у сфері неформальної освіти. Іноді знання здобувають через інформальну освіту (самостійне навчання), дорослі учні не усвідомлюють ефект синергії під час спільного навчання людей.

Дуже багато доводиться працювати над іміджем організації, у дорослого учня має з'явитися довіра безпосередньо до організації. Самотужки створюємо систему маркетингу.

Ваша мрія щодо впровадження освіти дорослих?

В Україні створена система освіти дорослих, є підтримка держави і довіра з боку суспільства. У людей є бажання власного розвитку та розвитку громади, відбуваються міжнародні обміни. До цих процесів долучається бізнес не лише тому, щоб просувати свої напрацювання та послуги, а й тому, щоб виховувати грамотного споживача. Люди прагнуть бути обізнаними у сферах громадянської, політичної, економічної та фінансової освіти.

Публікації про нашу діяльність:

1. <http://bc-news.com.ua/gromada/item/2397-utvorchii-maisterni-kateryny-privachuk-vidbulasia-zustrich-z-vnukom-maksyma-rylskoho>
2. <http://bc-news.com.ua/dozvillya/item/2715-akademisty-vzialy-uchast-u-festyvali-zoloty-vik>
3. http://www.efimenko.org/news/gra_svit_gromad_noviy_dosvid_i_nova_osvita/